

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ

ԴԱՐԵՐՆ Ի ՎԵՐ...

Ինձ կը թըլի
 Թէ խորերէն ժամանակի անդունդներուն,
 Տես կը բըխի
 Արքան հայոց,
 Արքան այն սուրբ եւ արքան մեծ,
 Հիմն որ նետեց
 Մեր հոգիի Արարափն.
 Լեռան ներմակ ընդերքներէն,
 Փոխադրելով շալակ շալակ
 Էջեր մարմար,
 Երկնի վըրայ ձեռուած անհուն
 Աւետանակին մեր հաւատքին:

Եւ իշխաններ ու ժողովուրդ,
 Հեղեղ, հեղեղ,
 Ազնուական կըրակներովն իրենց սըրսին,
 Զընանչըցան դու ու երգիւի,
 Մինչեւ բերին իր աւարսին
 Անձեռագործ կաթուղիկէն
 — Էջմիածինն — :

Ու կը թըլի ինծի տեսնել,
 Հայրն հաւատոյ, — Լուսաւորիչ — ,
 Զահն ամբարձիկ՝
 Մութին դիմաց մեր դարերուն:
 Զեռն է անհուն
 Որ կը բանայ խողը կախարդ
 Ոսկեզրմուխս երկինքներուն:
 Այն օրերուն,
 Սուրբ եւ արդար հոգիներուն՝
 Թրուչունն ինչպէս հեքեաթներու
 Կուգար Աստուած,
 Ու կը բանար դուռն աղամանդ
 Գաղտնիքներուն:

Ու կը թըլի ինծի տեսնել,
 Լոյսեր հագած երիտասարդ Գալիլիացին,
 Ճամբայ առնող
 Երկիններէն դէպի երկիր,
 Մասն իր աջին,
 Որ կ'երկարի դէպ արեւելք,
 Դէպ արեւմուտք,
 Դէպի հիւսիս ու դէպ հարաւ,
 Յետոյ զարկը մուրհին ոսկի,
 Անհուն սրբօրին
 Արարատեան դաշտավայրին.
 Եւ այդ զարկէն կամար, կամար,
 Վեր բարձրացող լոյսի սիւներ
 Իրարու մէջ, իրարու իով...

*

Բայց այդ զարկէն,
 Խոր մըշուշի մը ընդերքէն,
 Կը բացուէին ծովեր արեան,
 Ու իր աչիքին, աստուածարեալ հայրապետին,
 Կըսոր կըսոր, եկան, եղան,
 Շարանն ամբողջ գալիքներուն,
 Իբրեւ տեսիլք ու յայտնութիւն,
 Դարերը մութ գալիքներուն,
 Հէքեաթ մ'ինչպէս տրտում, անգութ,
 Երբեմն լոյս երբեմն մութ:

Արիւնն անուշ
 Զակըներուն մեր աշխարհին,
 Իբրեւ անձրեւ ու իբրեւ ցօղ
 Կ'իջնէր հողին,
 Զայն ընելով օսկեփոշի անմահական,
 Կընիք ամմեռ վրկայութեան,
 Կեանքի գիւնով, կեանքին համար:

Անհո՛ւն, անհո՛ւն, ժողովուրդն այդ,
 Պոս պոս ինկող՝
 Մագաղաթին ու պատաստին,
 Իբրեւ նրկար, իբրեւ երագ,
 Իբրեւ անճառ գեղեցկութիւն,

Վրբան անոյս
Երկնայնացած մասեաններուն :

Անհուն, աննառ ծողովուրդն այդ,
Խոյակ, խոյակ, կամար կամար,
Իբրեւ պալատ ու իբրեւ բերդ
Զգուող երկինք,
Իբրեւ սանդուղ իր տեսիլին,
— Հայաստանեայց Եկեղեցին — :

Ու կը ծրփայ մեծաքն թելով
Գեղեցկացած կանչը ցաւին,
Երգը Հայուն,
Իբրեւ նըշխար աննիւթական
Ու թրքրոուն,
Հողին, շաղին ու անպատանգ
Իր վերքերուն :
Երգը հայուն,
Մեղեդիի կրակներէն
Եղած մրցուս ու եղած բոյր,
Եղած արեւ ու եղած շող
Սիրտերէ սիրտ, շուրթերէ շուրթ :

Հէքեք աննառ երկիրն հայոց :

Բայց կը մնար յաւերժապառ,
Ծրփանքներուն վրայ անհուն
Արիւններուն,
Եւ սիւներուն վրայ անծայր
Հրդեհներուն,
Երկաթամուր, անփրօշելի
Տապանը սուրբ,
— Էջմիածինն — :

Զոյլ պահպանակ,
Զէն ու ասպար,
Ցաւերու դէմ եւ բռնութեան .
Կրակէ սիւն՝
Որու լոյսին պիտի նային
Աչքերն անուշ, աչքեր տրտման,

Սերունդներու,
Հազարամէ մինչ հազարամ:

* *

Յետոյ կ'իյնայ միջոցն ի վար
Քօղն ապրբում իր տեսիլին,
Ապագայի պատկերին դէմ՝
Կը յուզուի սիրն աստուածաբետ
Հայրապետին,
Որ արցունքին մէջ կը ժըպտի:

Լուսամուտէն վեհարանին,
Կ'ոսկիանար լեռն Արարատ
Երկնքին մէջ:

Ու դէմն անոր,
Էջմիածինն,
Լուսէ կամար երկրէ երկինք,
Հիմը նորոգ
Արդարութեան ու բարիքին
Նոր կըրօնքին,
Ապօղայիսոյ հայ աշխարհին:

ԵՂԻՎԱՐԴ

ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆ

Դարեր եկան, դարեր անցան, է'ջմիածին,
Քո հիմն անշարժ ու անսասան, է'ջմիածին.
Ձե'ս ձեռակերտ դու մարդկեղէն առօրեայ,
Դու շողակաթ լուսոյ խորան, է'ջմիածին:

Նաւարի մէջ դու վառեցար որպէս կանթեղ,
Վա՛ն պահեցիր մեր սրբերուն կայծն երկնային,
Անփառունակ ըստուկ երկրի դու լուսագեղ
Անշէջ փարոս ազատութեան, է'ջմիածին:

Ցրուած հօտի դու ժողովող անոյթ փարախ,
Հաստա՛ն լինի քող մեր վրայ ու հովանին.
Գրիգորի Սուրբ օրհնութեամբ ծաղկի՛ր խաղաղ,
Փա՛նօք, ապաւեն մեր աննշման է'ջմիածին:

ՅՈՎՀ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԵԱՆ